

RESUMO

Distinción clásica de xéneros:

- LÍRICA (poesía)
- ÉPICA (narrativa)
- DRAMÁTICA (teatro)

O Xénero narrativo.

Formas breves.

A cousa:

- Autor: Castelao
- Interrelación equilibrada e funcional entre deseño e texto.
- Falta de artificiosidade, precisión, síntese. (= técnica dos deseños)
- Presenza de lirismo nalgúnhas delas.
- Esfuerzo por ser verosímil e realista, con marcada presenza dun narador “testemuña”.
- Tipos: narrativas, digresivas, descritivas, líricas...

O conto:

- Brevidade na súa extensión.
- O argumento é o centro da narración, ao que se subordinan escenarios, personaxes...
- Predominio temático, formal e expresivo da síntese e da condensación, suprímese o superfluo.
- Finalidade lúdica e/ou didáctica.
- **Conto popular:** anónimo e transmitido oralmente. Recollas de literatura popular oral, contos, lendas, cantigas ... no s. XX.
- Autores que cultivaron o conto, con raíz máis ou menos popular: Ánxel Fole, Rafael Dieste, Álvaro Cunqueiro, Xosé Neira Vilas, Eduardo Blanco Amor e outros moitos.

O relato curto:

- Comparte as características da novela pero é menor en extensión.
- Proliferan considerablemente nos últimos anos do século XX por:
 - o normalización lingüística,
 - o ensino de lingua e literatura galega,
 - o premios literarios e aumento da empresa editorial,
 - o intento de facer literatura para o gran público.
- Gran variedade temática coma na novela.
- Algúns autores: Xosé Luís Méndez Ferrín, Manuel Rivas, Suso de Toro, Xulio Valcárcel, Víctor Vaquero e moitísimos outros e outras.

Formas extensas:

A novela.

- Liberdade total de formas e contidos.
- O narrador non se identifica necesariamente co autor.
- Relata historias protagonizadas por personaxes.
- Diversidade de feitos e acontecementos.
- Recrea ambientes, épocas, lugares...
- Estrutura temporal complexa.

LITERATURA GALEGA DO SÉCULO XX E DA ACTUALIDADE
2º BACHARELATO DE ADULTOS A DISTANCIA

Clasificación temática da narrativa actual.

- Narrativa de evasión:
 - o Policial ou novela negra. *Crime en Compostela*. Carlos G. Reigosa.
 - o Novela do oeste: *Por unha presa de machacantes*. Isidoro Novo.
 - o Ficción científica: *Galou Z28*. Lois Diéguez.
 - o Novela sentimental: *Un ano e un día*. X. M. Martínez Oca.
 - o De terror: *A neve e a cadeira*. Xosé Miranda.
 - o Humorística: *As baleas de Eduardo Reinosa*. Afonso Álvarez Cáccamo.
 - o Erótica: *Anel de mel*. Xulio Valcárcel.
 - o De aventuras: *A expedición do Pacífico*. Marilar Aleixandre.
 - o Narrativa artúrica: *Amor de Artur*. X. L. Méndez Ferrín.
- Narrativa realista:
 - o Novela histórica: *O triángulo inscrito na circunferencia*. Víctor Freixanes.
 - o A Guerra Civil: *Os mortos daquel verán*. Carlos Casarres.
 - o Relato sociolóxico: *Amor de tango*. María Xosé Queizán.
- Narrativa infantil e xuvenil:
 - o Autores e obras: Xabier P Docampo (*O misterio das badaladas*), Xoán Babarro (*Primeiro libro con Malola*), Paco Martín (*Das cousas de Ramón Lamote*), Fina Casalderrei (*Asústate, Merche!*), Santiago Jaureguizar (*Todo a cen*)

Elementos da narración.

1. **Argumento:** conxunto de acontecementos e situacións dunha historia.
Tema: idea en torno á que xira todo o contido do texto.
 2. **Estrutura**
 - **Externa:** disposición tipográfica.
 - **Interna,** formas:
 - Episódica. *Xente na Barreira*. Carvalho Calero.
 - Aberta. *Carta de S. Gonzalo R. Mourullo*.
 - Pechada. *O fidalgo*. Otero Pedrayo
 - Circular. Poema *Penélope*. Xosé Mª Díaz Castro.
 - Enmarcada. *O neno suicida*. Rafael Dieste.
 - Iterativa. *Con auga de sede vella*. Álvaro Cunqueiro.
 - Contrapunto. *Morrer en Laura*. X. L. Méndez Ferrín.
 - Paralelística. *Os vellos non deben de namorarse*. Castelao.
 - Espiral ou hipodiexética. *O tesouro*. Ánxel Fole.
 - Caleidoscópica. *Cousas*. Castelao.
 3. **Modalización ou punto de vista.**
 4. **Espazo.**
 5. **Tempo.**
- } Ver documento “de1310101_2”
6. **Os personaxes:**
 - Principais (protagonista / antagonista) e secundarios.
 - Reais / imaxinarios.
 - Estáticos / dinámicos.
 - Redondos / planos.

Modalidades do discurso.

1. **Narración:** caracteística lingüística: o verbo.
2. **Descrición:**
 - Obxectiva/subxectiva.
 - Topografía
 - Descrición de personaxes: prosopografía, etopea, retrato, autorretrato, caricatura.
 - Marcas lingüísticas: predominio da categoría nominal, construcións atributivas, adverbios e frases preposicionais, cohesión léxica.
3. **Diálogo, monólogo.**

